DOMSTOLENS DOM
AF 10. DECEMBER 1969[1]

Società »Eridania« Zuccherifici Nazionali og andre mod Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, støttet af Co. Pro. B — Cooperativa Produttori Bieticoli og andre

Forenede sager 10 og 18/68

Sammendrag

1. *En institutions retsakter — en privats søgsmål mod en beslutning rettet til en anden person — beslutning som berører ham individuelt — kriterier*
(EØF-traktaten, artikel 173)

2. *Retspleje — passivitetssøgsmål — retsakter omfattet af EØF-traktatens artikel 173 — afvisning*

1. Den omstændighed alene, at en retsakt er egnet til at øve indflydelse på de på et bestemt marked herskende konkurrenceforhold, er ikke tilstrækkelig til, at enhver part på markedet, som på en eller anden måde konkurrerer med adressaten for retsakten, kan anses for umiddelbart og individuelt berørt af denne. Kun eksistensen af særlige omstændigheder kan berettige en borger, der hævder, at retsakten påvirker hans stilling på markedet, til at indgive søgsmål i henhold til artikel 173.

2. Traktaten fastsætter, især i artikel 173, fremgangsmåder, hvorefter en fællesskabsretsakt, der påstås at være ulovlig, kan anfægtes og eventuelt annulleres gennem et søgsmål fra en part, som opfylder bestemte betingelser.

   En part, der har anmodet den institution, som retsakten hidrører fra, om at ophæve denne, kan ikke, hvis institutionen undlader at handle, indbringe denne undladelse for Domstolen som en ulovlig forsømmelse af at træffe afgørelse. En sådan fremgangsmåde ville medføre, at der åbnedes en klageadgang, som var parallel med klageadgangen efter artikel 173, men som ikke var undergivet de i traktaten foreskrevne betingelser.

I de forenede sager 10/68 og 18/68

SOCIETÀ »ERIDANIA« ZUCCHERIFICI NAZIONALI, med sæde i Genua, Corso A. Podestà, 2,

SOCIETÀ ITALIANA PER L'INDUSTRIA DEGLI ZUCCHERI, med sæde i Genua, Via Corsica 19,

1 — Processprog: Italiensk.

SOCIETÀ DISTILLERIA DI CAVARZERE, med sæde i Padua, Via San Fermo 39,

SOCIETÀ ROMANA ZUCCHERO, med sæde i Genua, Via XX Settembre, 29/4,

SOCIETÀ ZUCCHERIFICIO DEL VOLANO, med sæde i Genua, Via XX Settembre 29/4.

ASSOCIAZIONE NAZIONALE FRA GLI INDUSTRIALI DELLO ZUCCHERO, DELL'ALCOOL E DEL LIEVITO (Landsforeningen for sukker-, alkohol- og gærindustrierne), med sæde i Genua, Via B. Bosco 57/4, bistået af Nicola Catalano, advokat i Rom, med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Ernest Arendt, 34 B, rue Philippe II,

sagsøgere,

mod

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER, repræsenteret af dens juridiske konsulent Giancarlo Olmi, som befuldmægtiget, med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Émilie Reuter, 4, boulevard Royal,

sagsøgte,

støttet af:

I. CO. PRO. B. — COOPERATIVA PRODUTTORI BIETICOLI, med sæde i Bologna, Via San Felice, 15, og COOPERATIVA PRODUTTORI AGRICOLI — CO.PRO. A., med sæde i Ostellato (Ferrara), repræsenteret af Francesco Vittorio Bianchi, Guido Giordani og Giuseppe Bertani, advokater i Bologna, med valgt adresse i Luxembourg hos advokat André Elvinger, 84, Grand'rue

og

II. SOCIETÀ PER AZIONI ZUCCHERIFICIO CASTIGLIONESE, med sæde i Rom, Via Curtatone 3, bistået af advokat, professor Gaetano Castellano, med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Félicien Jansen, 21, rue Aldringer,

og

III. REGERINGEN FOR DEN ITALIENSKE REPUBLIK, repræsenteret af gesandt Adolfo Maresca som befuldmægtiget, bistået af Pietro Peronaci, »Sostituto Avvocato Generale dello Stato«, med valgt adresse på den italienske ambassade i Luxembourg,

intervenienter,

angående:

i sag 10/68

annullation af:

1. Kommissionens beslutning nr. 1/22/66 af 27. juli 1967 om ydelse af støtte fra EUGFL med et beløb af 480 000 regningsenheder til udvidelse og udvikling af kapaciteten på sukkerfabrikken Minerbio (Bologna), der ejes af »Cooperativa produttori bieticoli — CO. PRO. B«;

2. Kommissionens beslutning nr. 1/17/INON af 2. oktober 1967 om ydelse af støtte fra EUGFL med et beløb af 767 000 regningsenheder til udvidelse af sukkerfabrikken Ostellato (Ferrara), der ejes af »Società cooperativa produttori agricoli — CO. PRO. A«;

3. Kommissionens beslutning nr. 1/73/67 af 7. marts 1968 om ydelse af støtte fra EUGFL med et beløb af 300 000 regningsenheder til udvidelse og udvikling af kapaciteten på sukkerfabrikken Castiglion Fiorentino (Arezzo), der ejes af »Zuccherificio Castiglionese SpA«, med sæde i Rom;

I sag 18/68:

annullation af den stiltiende beslutning om afvisning der følger af det manglende svar på sagsøgernes skrivelse af 7. maj 1968 til EØF-Kommissionen, hvori der krævedes annullation eller tilbagekaldelse af ovennævnte beslutninger,

afsiger

DOMSTOLEN

sammensat af: præsidenten R. Lecourt, afdelingsformændene R. Monaco og P. Pescatore, dommerne A. M. Donner (refererende), A. Trabucchi, W. Strauß og J. Mertens de Wilmars,

generaladvokat: K. Roemer
justitssekretær: A. Van Houtte

følgende

DOM

Præmisser

1. Ved stævning 10/68, indgivet til Domstolens justitskontor den 10. maj 1968, har de sagsøgende selskaber påstået annullation af Kommissionens beslutninger

nr. 1/22/66 af 27. juli 1967, nr. 1/17/INON af 2. oktober 1967 og nr. 1/73/67 af 7. marts 1968 om ydelse af støtte fra EUGFL til visse sukkerfabrikker beliggende i Italien;

2. samme sagsøgere har ved stævning 18/68 i henhold til traktatens artikel 175, indgivet til Domstolens justitskontor den 1. august 1968, anfægtet den stiltiende beslutning om afvisning, som ifølge deres opfattelse følger af Kommissionens undladelse af at besvare den administrative klage, hvormed de havde krævet tilbagekaldelse af de nævnte beslutninger;

3. Domstolen har ved kendelse af 25. oktober 1968 forenet de to sager med henblik på domsafsigelsen.

Vedrørende antagelsen til realitetsbehandling af sag 10/68

4. Sagsøgte og de intervenerende parter bestrider, at sag 10/68 kan antages til realitetsbehandling, idet de anfører, dels at søgsmålet er indgivet for sent, for så vidt det retter sig mod de to først anfægtede beslutninger, hvis vedtagelse blev bekendtgjort ved meddelelser, som blev offentliggjort i *De europæiske Fællesskabers Tidende* henholdsvis den 4. august og den 7. oktober 1967, og dels at de sagsøgende selskaber, som de omtvistede retsakter ikke er rettet til, ikke umiddelbart og individuelt berøres af disse og derfor ikke kan kræve, at de annulleres; da den anden indsigelse mod antagelsen til realitetsbehandling vedrører hele sagen, er det passende at undersøge den først.

5. Ifølge traktatens artikel 173 kan enhver fysisk eller juridisk person indgive annullationssøgsmål mod beslutninger, der retter sig til ham, samt mod beslutninger, som, skønt de er udfærdiget i form af en forordning eller en beslutning rettet til en anden person, dog berører ham umiddelbart og individuelt;

ifølge den sidste artikel i hver af de anfægtede beslutninger retter disse sig såvel til den italienske regering som til de respektive begunstigede;

de sagsøgende selskabers ret til at klage afhænger altså af, om de berøres umiddelbart og individuelt af disse beslutninger.

6. De sagsøgende selskaber mener, at det forholder sig således, fordi den bevilgede hjælp kan ændre konkurrenceforholdene på det italienske sukkermarked, og deres interesser derfor skades ved den fordel, der således tillægges de anfægtede beslutningers adressater, som de konkurrerer med;

især på grund af den ved Rådets forordning nr. 1009/67/EØF af 18. december 1967 om den fælles markedsordning for sukker (EFT-specialudgave 1967,

s. 281) og ved Rådets forordning nr. 1027/67/EØF af 21. december 1967 om fastsættelse af basiskvoter for sukker (EFT-specialudgave 1967, s. 296) fastsatte kvotaordning hævdes de anfægtede beslutninger at indvirke umiddelbart og individuelt på de sagsøgende selskabers stilling på det italienske sukkermarked.

7. Den omstændighed alene, at en retsakt er egnet til at øve indflydelse på de på det pågældende marked herskende konkurrenceforhold, er ikke tilstrækkelig til, at enhver part på marked, som på en eller anden måde konkurrerer med adressaten for retsakten kan anses for umiddelbart og individuelt berørt af denne;

kun eksistensen af særlige omstændigheder kan berettige en borger, der hævder, at retsakten påvirker hans stilling på markedet, til at indgive søgsmål i henhold til artikel 173;

8. de sagsøgende selskaber vil med deres påstand om, at de anfægtede beslutninger udøver en direkte virkning på deres stilling inden for den kvotafordelingsordning, der er fastsat ved forordningerne nr. 1009/67 og 1027/67, fastslå eksistensen af sådanne omstændigheder for deres vedkommende;

for at bedømme dette anbringendes relevans er det nødvendigt at fremhæve visse særegenheder ved den nævnte ordning, således som den anvendes på det italienske sukkermarked.

9. For at forhindre en overskudsproduktion og fremme den regionale specialisering af produktionen har de nævnte forordninger for en overgangsperiode indført en kvotaordning, der består i, at hver virksomhed eller fabrik, der producerer sukker, tildeles en basiskvota, for hvilken Fællesskabet påtager sig en pris- og afsætningsgaranti, hvorimod denne garanti er begrænset eller udelukket for de udover denne kvota fabrikerede mængder;

med dette mål for øje er hver medlemsstat tildelt en basismængde, der for 90 til 85 %'s vedkommende fordeles mellem de indenlandske virksomheder og fabrikker, der producerer sukker, efter i artikel 23 i forordning nr. 1009/67, indeholdt matematisk formel, der er baseret på deres produktion i en referenceperiode (produktionsårene 1961/62 til 1965/66), og for de resterende 10 — 15 %'s vedkommende efter den pågældende regerings skøn under hensyn til eventuelle ændringer i sukkerindustrien og sukkerroedyrkningen eller andre særlige omstændigheder;

10. ved ministerielt dekret af 26. februar 1968 har den italienske regering opstillet nogle kriterier for fordelingen af 10 % af basismængden, hvorefter kun virksomheder, der opfylder visse almindelige og objektive betingelser, inden for forud fastsatte grænser, og bortset fra en undtagelse, der ikke vedrører det foreliggende tilfælde, kan opnå en automatisk forhøjelse af deres basiskvota;

virksomhedernes og fabrikkernes produktionskapacitet har således ikke spillet nogen rolle ved fordelingen af de 10 %, der udgør ordningens eneste variable bestanddel, thi denne fordeling er sket på grundlag af kriterier, som vedrører helt andre omstændigheder, så som fabrikkens regionale beliggenhed, arten og antallet af virksomhedens produktionsenheder eller de opnåede resultater i produktionsårene mellem referenceperioden og nævnte ministerielle dekrets ikrafttræden;

11. det følger heraf, at en sådan støtte fra EUGFL som den, der blev ydet ved de anfægtede beslutninger, kun påvirker fordelingen af kvoterne, for så vidt de af regeringerne opstillede kriterier tillader det;

denne støtte har således ingen direkte virkning for den nævnte fordeling.

12. De sagsøgende selskaber anfører yderligere, at de anfægtede beslutninger og især den, der angår sukkerfabrikken Castiglion Fiorentino, har påvirket den italienske regerings fordeling af basismængden, fordi de har gjort betalingen af støtten afhængig af, at nævnte regering forpligter sig til at tildele modtagerne en basiskvota svarende til deres forøgede kapacitet;

13. det kan imidlertid ikke antages, at sidstnævnte betingelse var bestemmende for indholdet af de af den italienske regering opstillede fordelingskriterier;

tværtimod kunne Kommissionen ikke yde støtte fra EUGFL, uden først at have sikret sig de pågældende beslutningers overensstemmelse med den fordelingspolitik, som den italienske regering påtænkte at anvende i overensstemmelse med forskrifterne om den fælles markedsordning for sukker.

14. De anbringender der er fremført af parterne godtgør herefter ikke, at disse var umiddelbart og individuelt berørt af de anfægtede beslutninger;

som følge heraf afvises sag nr. 10/68, uden at det er nødvendigt at undersøge de øvrige indsigelser mod sagens antagelse til realitetsbehandling.

Vedrørende antagelsen til realitetsbehandling af sag 18/68

15. Dette søgsmål tilsigter annullation af den stiltiende beslutning om afvisning, som hævdes at følge af Kommissionens undladelse af at besvare en klage, som de sagsøgende selskaber har indgivet til den, og som indeholder et krav om annullation eller tilbagekaldelse af de tre omtvistede beslutninger på grund af ulovlighed eller uhensigtsmæssighed.

16. Den i artikel 175 omhandlede klage tilsigter fastslåelse af, at der foreligger en ulovlig forsømmelse, således som det fremgår af nævnte artikel, der omtaler en

undladelse »i strid med denne traktat«, og af artikel 176, der omhandler en undladelse, der er erklæret »stridende mod denne traktat«;

de sagsøgende selskaber, der ikke har præciseret, i henhold til hvilken fællesskabsretlig bestemmelse Kommissionen er forpligtet til at annullere eller tilbagekalde de nævnte beslutninger, har begrænset sig til at anføre, at disse er vedtaget i strid med traktaten;

denne omstændighed alene skulle altså være tilstrækkelig til at begrunde en anvendelse af bestemmelserne i artikel 175 på Kommissionens undladelse.

17. Traktaten fastsætter imidlertid især i artikel 173, andre fremgangsmåder, hvorefter en fællesskabsretsakt, der påstås at være ulovlig, kan anfægtes og eventuelt annulleres gennem et søgsmål fra en part, som opfylder bestemte betingelser;

en godkendelse af de sagsøgende selskabers anbringende om, at parterne kan anmode den institution, som retsakten hidrører fra, om at ophæve denne og, i tilfælde af Kommissionens undladelse, indbringe denne adfærd for Domstolen som en ulovlig forsømmelse af at træffe afgørelse, ville medføre, at der åbnedes en klageadgang for dem, som var parallel med klageadgangen efter artikel 173, men som ikke var undergivet de i traktaten foreskrevne betingelser;

18. nærværende klage opfylder således ikke kravene i traktatens artikel 175 og må derfor afvises.

På grundlag af disse præmisser,

kender

DOMSTOLEN

idet den forkaster alle videregående eller hermed uforenelige påstande, for ret:

Søgsmålene 10/68 og 18/68 afvises.

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 10. december 1969.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT KARL ROEMER FREMSAT DEN 28. OKTOBER 1969

Høje Ret.

Den omfangsrige sag, som jeg nu tager stilling til, angår ydelse af støtte fra Den europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget.

Det foreliggende tilfælde er reguleret af EØF-Rådets forordning nr. 17/64 af 5. februar